

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

Quia respexit humilitatem Ancillæ suæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

id enim facis, quod quivis alius in terris peccator. Si complaces tibi in solo DEO, non poteris non exultare, id enim agis, quod Beati in Cælo nunquam non agunt.

Quia respexit humilitatem Ancilla sua

L

CONsidera, quòd si quis opacam illam nubem, quæ solaribus radiis rectà percussa in se exprimit Parelion, interrogaret; unde in ipsa existat tanta pulchritudo, ut in hac ipsi propemodum Soli vix aliquid concedat? responsura esset, si sensu esset prædita, non aliunde eam pulchritudinem derivatam, quàm quòd amabili ipsam obtutu sol respexerit: *Quia respexit*: eaque causâ cum aliud ipsa in se non agnoscat, nisi congenitam sibi vilitatem, omnem è splendoribus à se tanta copia sparsis redundantem gloriam in unum Solem refunderet. En figuram illius gratitudinis, quâ erga DEUM sanctissima ejus Mater usa est, quando verba hæc omnia conjunxit: *Magnificat anima mea Dominum; & exultavit Spiritus meus in DEO salutari suo, quia respexit humilitatem Ancilla sua*: dixit nimirum, multum enim vero esse, in quo ipsa magnificaret DEUM, & in quo exultaret: hoc tamen quidquid, & quantumcunque esset, ipsi illi se debere, qui pro sua inæstimabili bonitate respicere ipsam dignatus esset: *Quia respexit*. Verum est, non dixisse, quòd ipsam, bene tamen quòd humilitatem ipsius respicere dignatus sit, *respexit humilitatem Ancilla sua*: ut ostenderet, nihil in se esse quòd respici mereretur; cum ad eò omnis boni inops esset.

Sentit se quis affici erga illos, in quos obratum desigit
ob do-

ob dotes pulchritudinis, bonitatis, blandæ agendi rationis, quas in ipsis observat. DEUS autem affici solet ob ea quæ conferre parat. Unde in re nostra aliud non fuit obtutus iste beneficus, quàm antecedens illa voluntas, quâ inde ab æterno DEUS decrevit tam multis gratiis Virginem exornare. Obtutus hic nullum supponit meritum, sed confert: & eâ de causâ vocatur obtutus beneplaciti, qualis scilicet fores ille Solis, si ejus in arbitrio positum esset hanc potiùs, quàm aliam nubem respicere. In pleno DEI arbitrio est, respicere Animam hanc aut illam, quam malit. Quem proinde singularem favorem in Virginem contulit, quando inter tam multas, quarum rationem nullam habuit, elegit ipsam, ut destinato tempore esset Mater ejus filij, quem missurus erat ut nostra se carne amiciret! Fuit enim vero favor iste tam omni cogitatione superior, ut non posset unquam cessare à DEO propter ipsum collatum glorificando, jubilandoque; hinc cum posset de Domino tuo dicere, *aspexit humilitatem Ancilla suæ*, maluit tamen dicere *respexit*; aspicere siquidem illa solemus, quæ ante oculos nostros sunt; respicere autem illa, quæ sunt à tergo: *noli respicere potest tergum*. Inde Virgo, quæ verè cognovit vilitatem propriam, in qua nos tantopere hallucinamur, ut indicaret, se quantum in ipsa erat dignam fuisse quam DEUS relinqueret, dixit quòd ille necesse habuerit ad aspiciendam ipsam retro obtutum vertere, actu tantæ Majestati non satis decoro. Quod si autem sola vilitas naturæ humanæ meretur ne illam, ut sic dicamus, DEUS dignetur suo obtutu, quid erit si vilitari etiam accesserit iniquitas? Certum est quòd *respicere ad iniquitatem non poterit*, ut dixit Propheta. Et tamen hic est ille favor, quo idem DEUS toties te persecutus est. Respexit te ut hominem, & ut

Gen. 19:
17.

hominem iniquum. De S. Petro Sacrae Literae dicunt, quod tunc duntaxat permotus fuerit ad culpam suam agnoscendam, quando conversus Dominus ipsum respexit; *Conversus Dominus respexit Petrum*. Quomodo igitur tu unquam cognovisses tuas culpas, si DEUS simili erga te pietate non esset usus? Semel duntaxat ira respicere Petrum oportuit: te autem o quoties! Visne igitur vivam tui imaginem intueri? en illam his Ecclesiastici verbis expressam. *Est homo marcidus, egens recuperatione, plus deficiens virtute, & abundans paupertate. Et oculus DEI respexit illum in bono, & erexit eum ab humilitate ipsius.*

Luc. 22.
v. 61.

Ecc. 11.
v. 12.

II.

CONSIDERA, ultra voluntatem, quam electivam dicimus, qua DEUS vult homini benefacere, esse etiam voluntatem executivam.

Prima subsistere potest, sine ullo merito, quod in homine videatur. Secunda sine aliquo merito, de ordinaria saltem lege, subsistere nequit. Hinc si DEUS nullis hominum meritis moventibus potuit ad gloriam caelestem illos eligere, quos voluit; non voluit tamen ut quisquam illam consequeretur sine merito, si modo mereri posset. Duo igitur fuerunt benefici illi obtutus, quibus DEUS respexit Virginem Sanctissimam. Unus Intentionis, ille nimirum, quo ab omni retro aeternitate illam destinavit ad dignitatem Matris DEI: alter Executionis, ille inquam, quo DEUS re ipsa praeparavit illam ad eam dignitatem. Obtutus primus non respexit in Virgine aliud praeter ipsius nihilum. Alter respexit illud nihilum ut jam locupletatum innumeris caeli gratiis, quarum ope Virgo debebat evadere exi-

se eximia in omni genere præstantissimarum virtutum, maximè autem Humilitatis, quæ quodammodo splendorem reliquis omnibus tribueret. Unde si nôsse desideras, quid Virgo intellexerit, cum dixit, *respexit humilitatem ancille sue*, utrum nimirum intellexerit humilitatem, seu vilitatem naturæ propriam, id quod plerisque Recentioribus Interpretibus videtur; an verò intellexerit virtutem Humilitatis, ut ferme censuerunt Antiquiores; non immeritò judicare potes, eam aut ex se, aut ut divino instinctu actam intellexisse utramque. Virgo non fuit electa ad dignitatem Matris DEI ullo suo merito. Atque adeò si spectemus voluntatem antecedentem, quam electivam diximus, rectè illa dixit, non inuenisse DEUM in ipsa aliud, quam vilitatem sibi congenitam, *respexit humilitatem Ancille sue*, hoc est vilitatem, juxta id quod paulò ante dictum est, *erexit eum ab humilitate ipsius*. Voluit tamen DEUS, ut ad dignitatem tam eminentem Virgo sese omni meliore modo perficeret nullo non genere virtutum, illius tamen præcipuè, quæ ipsi usque adeò grata acceptaque est, Humilitatis inquam. Et idcirco secundùm voluntatem consequentem, quam appellavimus executivam, rectè pronuntiavit Virgo, quòd DEUS respexerit Humilitatem, seu Animi sui demissionem: non defuit certè, qui huic virtuti gloriam attribueret, quòd Verbum è Cælo in terras attraxerit. *Humilitas Mariæ Regem Calorum attraxit in terram.*

Rich. à S.
Laur.

Neque dixeris; decuisse quidem Virgihem, mentionem facere suæ vilitatis, non tamen suæ demissionis (Animi enim demissio quò est ditior, hoc magis amat, maritimæ instar conchæ, hære in fundo) neque enim Demissio hæc cum recta ratione pugnat, quin potius ab illa pendet, si rectè Angelicus pronuntiavit. Recta autem Ratio non

2.2.q.161.
vult, art. 4, ad 3.

vult, ut homo non agnoscat dona, quæ à DEO accepit, sed ut illa sibi ipsi non adscribat: id enim nî ita esset, non
 1. Cor. 2. dixisset Apostolus: *Nos autem non spiritum hujus mundi ac-*
 v. 12. *cepimus, sed spiritum qui ex DEO est, ut sciamus, quæ à DEO*
donata sunt nobis. Et sic etiã recta ratio non vult, ut
 quando quis talia in se DEI dona agnoscit, æterno illa si-
 lentio sepeliat. Hoc unum vult, ut nunquam eorum me-
 minerit propriæ existimationis causâ, sed semper ob bo-
 num & profectum aliorum. Quid autem aptius erat ad
 debitam huic animi Demissioni æstimationem concilian-
 dam apud omne mortalium genus, quàm palàm cunctis
 facere, quòd hanc præ ceteris DEUS in Matre sua amando
 respexerit? *Humilitas*, si rectè Augustinus censuit, *pene to-*
ta Christiana disciplina est: atque adeò hujus quodammodo
 synopsis est. Unde ut nemo non seriam operam daret ob-
 tinendæ gemmæ tanti pretij, sapienter potuit DEUS san-
 ctissimæ suæ Matri suggerere, ut maris quodammodo è fun-
 do extractam omnium oculis in maris superficie spectan-
 dam offerret.

Negari quidem non potest, quin ad hoc ut quis in
 Animi demissione eximius evadat, necesse habeat altè in
 suam vilitatem penetrare, donec intimè perspectam habeat.
 Et ideò credendum est, Virginem primo loco Humilitatis
 nomine propriam intellexisse vilitatem; secundo autem
 tantùm loco Demissionis Animi Virtutem; eoque magis
 quo vocis ipsius etymon primæ, quàm secundæ acceptioni
 apertius favet. Amasne tu scire causam ob quam tam
 modicos hætenus in Demissionis schola profectus feceris?
 alia hæc non est, quàm quòd nondum pertigeris ad agno-
 scendum quàm vilis sis: id si spectes, quod ex te es, tam

es vilis quàm ipsum nihilum. *Siquis existimat se aliquid esse Gal. 6. 3. se cum nihil sit, ipse se seducit.*

III.

CONSIDERA, his è verbis invicta arguendi ratione colligi veritatem quàm inopinatam, tam legitimam, fuisse scilicet Virginem ab omni noxa originis planè liberam. Nam si rem ipsam ut est perpendimus, quid tandem illa his verbis spectavit? Non aliud fanè, nisi ut tanto reluceret manifestius DEI beneficentia comparata nil tale merentis vilitati. Si igitur illa unquam, et si brevissimo tempore, peccato obnoxia fuisset, ut quid dixisset tantùm, quòd Dominus respexerit ipsius humilitatem? dicendum erat, quòd ne iniquitatem quidem respicere dedignatus fuerit: quanto enim major erubescendi Virgini causa fuisset dicere, *respexit iniquitatem Ancilla sua*, quàm solammodo *respexit humilitatem*? Dum igitur non ita locuta est, argumento profectò est, quòd sine veritatis injurià ita loqui non potuerit. Percurre historias vitæ quorumcunque Sanctorum, non invenies ne unum quidem, qui prætermiserit occasionem exercitandæ Demissionis tam masculæ, tantique meriti, qualis est ista, palàm se peccatorem profitendi. Ut quid igitur Virgo occasione tam commoda id ipsum facere neglexisset, si modò salvâ veritate potuisset? *Justus Prov. 18. prior accusator est sui.* v. 17.

Neque contra occinas, ita facere solitos Sanctos homines, quòd rei essent noxarum ab ipsismet admissarum; perinde ac si solæ istæ fuerint, quarum se agebant reos, non autem illa solius originis. Quæro enim ex te; An non Rex David ejusmodi peccatis non minùs quàm multi alij obnoxius

xius fuerit? Et tamen ad se magis deprimendum non aliam, quàm hanc apertius adduxit, quòd esset conceptus in peccato: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea*: perinde ac si in hoc tanquam funesto fonte continerentur alia adulteria, homicidia, & iniquitates aliæ haud sanè leves, quarum tamen speciatim reum se non est professus. Ut quid igitur Virgo omisit imitari exemplum tam egregium, à Rege progenitore suo sibi datum? An in Psalmis toties illud non legerat? non probabat? non æstimabat? ut quid imitari non est dignata? nulla afferri hujus silentij causa potest, quàm quòd non potuerit nisi mentiendo: nulla autem Demissio sincera sine comite veritate; quâ sine non virtus, sed vitium foret tam turpe, quàm deforme est mendacium.

Tu interim bono tuo adverte animum ad rem summâ dignam ad miratione. Demissio Virginis tanta fuit, ut potuerit, quod jam dicebamus, pellicere Verbum divinum ad descendendum de cælo in terras. Nihil tamen unquam vel minimum habuit Virgo, cujus ream se ageret. Tu qui tam multum habes, de quo non tantùm accuses te, sed planè erubescas, an tanta forsân es animi demissione, quantâ Virgo fuit? quin imò tantum abes ab ea virtute, ut multum tibi conandum sit, ne plenus sis animi elatione. Cogita igitur, an tua vilitas tantum in te possit ut te demittas, si ne iniquitas quidem id efficere potest. Submissio animi videtur debere esse virtus Peccatorum propria. Et tamen (quis non obstupescat?) in nemine illa unquam major fuit quàm in Sanctissimis quibusque. *Disci-*

te à me, quia mitis sum, & humilis corde.

Ecce